

2026/1115

27.5.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/1115,

26. mai 2026,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 429/2008 söödalisan­dite loataotluse vormi ning
sihtloomaliikide ja -kategoriate nimetuste osas**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasööta­des kasutatavate söödalisan­dite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 lõike 4 esimest lõiku ja artikli 7 lõike 5 esimest lõiku,

olles konsulteerinud Euroopa Toiduohutusametiga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 1831/2003 on kehtestatud söödalisan­dite turuleviimise ja kasutamise lubamise kord. Määruses on sätestatud, et isikul, kes taotleb söödalisan­di luba või söödalisan­di uue kasutusviisi luba, tuleb vastavalt kõnealusele määrusele esitada komisjonile loataotlus.
- (2) Komisjoni määruses (EÜ) nr 429/2008 ⁽²⁾ on sätestatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses söödalisan­dide käsitlevate loataotluste koostamise ja esitamisega ning selliste taotluste hindamisega. Määruse (EÜ) nr 429/2008 I lisaga on kehtestatud vorm, mida tuleb kasutada söödalisan­di loataotluse esitamiseks, ning kõnealuse määruse IV lisas on esitatud sihtloomade kategooriad ja nende vastavad määratlused ning märgitud asjaomaste tõhususuuringute minimaalne kestus.
- (3) Määruse (EÜ) nr 429/2008 I lisas esitatud taotlusvorm kehtestati ajal, mil söödalisan­dite loataotlused esitati füüsiliste või skaneeritud dokumentidena. Alates 2021. aastast tuleb kõik söödalisan­ditega seotud taotlused esitada komisjoni elektroonilise taotluste esitamise süsteemi kaudu. Selline areng võimaldab süsteemil võtta elektrooniliselt esitatud andmetest vajaliku teabe ning luua automaatselt taotlusvorm. Peale selle tuleks taotlusvormi sisu lihtsustada, et taotluste menetlemist optimeerida.
- (4) Komisjoni, Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) ning alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee kogemuste põhjal söödalisan­dite loataotluste menetlemisel on ilmnenud vajadus ajakohastada termineid, mida kasutatakse määruse (EÜ) nr 429/2008 IV lisas konkreetses taotlustes käsitletavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks, ning tagada, et IV lisa hõlmab kõiki võimalikke liidus aretatavaid või peetavaid loomaliike ja -kategoriaid, mitte pelgalt peamisi toiduloomade liike ja kategooriaid. Selline lähenemisviis annaks selgust taotluste täpse ulatuse kohta ja hõlbustaks lubade andmise menetlust. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 429/2008 artikli 1 lõiget 2, artikli 3 lõike 2 teist lõiku ning II, III ja IV lisa vastavalt muuta.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1831/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni 25. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 429/2008 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 rakendamise üksikasjalike eeskirjade kohta seoses taotluste koostamise ja esitamise ning söödalisan­dite hindamise ja lubamisega (ELT L 133, 22.5.2008, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/429/oj>).

- (5) Määruse (EÜ) nr 429/2008 II lisa punkti 4.4 neljandas lõigus ja IV lisa viimases veerus esitatud pikaajaliste efektiivsuse uuringute miinimumkestus kehtestati 2008. aastal. Miinimumkestust tuleks kohandada vastavalt toiduohutusameti uusimatele soovitudele, ⁽³⁾ milles kajastatakse teaduse ja tehnoloogia hiljutist arengut ning milles soovitatakse teatavate loomaliikide ja -kategooriate, näiteks munakanade või lõhede ja forellide puhul pikaajaliste efektiivsuse uuringute lühemat miinimumkestust.
- (6) Määruse (EÜ) nr 429/2008 artikli 1 punktis 2 sätestatud mõistet „vähemtähtsad liigid“ tuleks selguse huvides täiendada ja lisada selleks mõiste „põhiliigid“.
- (7) Kõnealusesse määrusesse tuleks lisada V lisa, milles käsitletakse vastavate loomaliikide määratlusi ning nendesse kuuluvate põhiliikide ja vähemtähtsate liikide eristamist. Peale selle tuleks kõnealuse määruse uues, V lisa selgitada, et küülikud ja hobused, keda ei kasutata inimtoiduks, ei kuulu lemmikloomade ja muude toiduks mittetarvitatavate loomade rühma, vaid vastavalt jäneslaste (*Leporidae*) ja hobuslaste (*Equidae*) rühma.
- (8) Käesoleva rakendusmääruse III lisa tuleks esitada vastavustabel, milles on esitatud enne käesoleva rakendusmääruse kohaldamise alguskuupäeva välja antud söödalisandite lubades loomaliikide ja -kategooriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminite ning pärast käesoleva rakendusmääruse kohaldamise alguskuupäeva välja antud söödalisandite lubades samade loomaliikide ja -kategooriate tähistamiseks kasutatud terminite vastavus. Vastavustabeli eesmärk on aidata taotlejatel tähistada asjakohaseid sihtloomaliike, kui nad koostavad määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklite 13 ja 14 kohaseid taotlusi kehtivate lubade muutmiseks või nende kehtivuse pikendamiseks, mis tuleb esitada pärast käesoleva rakendusmääruse kohaldamise alguskuupäeva.
- (9) Määrust (EÜ) nr 429/2008 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (10) Selleks et ettevõtjad saaksid kohaneda käesolevas rakendusmääruses sätestatud uute nõuetega, on vaja, et käesolevat määrust hakataks kohaldama kuus kuud pärast selle jõustumise kuupäeva.
- (11) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 429/2008 muutmine

Määrust (EÜ) nr 429/2008 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad“ – loomad, kes kuuluvad liikidesse, millesse kuuluvaid loomi inimesed tavaliselt toidavad, aretavad või peavad, kuid kelle saadusi nad ei tarvita; asjaomased liigid on täpsemalt loetletud V lisa punktis 8;
- 2) „põhiliigid“ – loomaliigid, millesse kuuluvaid loomi kasutatakse liidus tavaliselt inimtoiduks; asjaomased liigid on täpsemalt loetletud V lisa punktides 1–4;
- 3) „vähemtähtsad liigid“ – loomaliigid, millesse kuuluvaid loomi kasutatakse liidus tavaliselt inimtoiduks; asjaomased liigid on täpsemalt loetletud V lisa punktides 1–7.“

⁽³⁾ „Guidance on the assessment of the efficacy of feed additives“, EFSA Journal, 2024;22:e8856, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8856>.

- 2) Artikli 2 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:
„1. Määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 7 sätestatud söödalisandi kasutusloa taotlus esitatakse komisjonile komisjoni elektroonilise taotluste esitamise süsteemi kaudu. Kui taotlus on elektroonilises süsteemis esitatud, saavad taotleja, komisjon, toiduohutusamet ja liikmesriigid juurdepääsu I lisa kohasele taotlusvormile.“
- 3) Artikli 3 lõike 2 kolmas lõik asendatakse järgmisega:
„Sihloomaliikide ja -kategooriate tähistamiseks tuleb kasutada IV lisa esitatud termineid, samuti on IV lisa sätestatud pikaajaliste efektiivsuse uuringute miinimumkestus.
Vastavate loomaliikide määratlused esitatakse V lisa.“
- 4) Määruse (EÜ) nr 429/2008 I, II, III ja IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva rakendusmääruse I lisale.
- 5) Määrusele (EÜ) nr 429/2008 lisatakse uus, V lisa vastavalt käesoleva rakendusmääruse II lisale.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 16. detsembrist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. mai 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Määruse (EÜ) nr 429/2008 I, II, III ja IV lisa muudetakse järgmiselt.

1. I lisa asendatakse järgmisega:

I LISA

ARTIKLI 2 LÕIKES 1 OSUTATUD TAOTLUSVORM**TAOTLUSVORM**

EUROOPA KOMISJON

TERVISE JA TOIDUOHUTUSE PEADIREKTORAAT

Teema: söödalisandi kasutusloa taotlemine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1831/2003.

Esitamise kuupäev:

I. ESITATAVA TEABE LIIK

- ☐ Uue söödalisandi kasutusloa taotlemine (määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 4 lõige 1).
- ☐ Söödalisandi uue kasutusviisi lubamise ja/või söödalisandi kasutusloa muutmise ja/või kehtivuse pikendamise taotlemine (määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 4 lõige 1, artikli 13 lõige 3, artikkel 14):
- ☐ uue kasutusviisi lubamine (määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikkel 4)
- ☐ kehtiva loa muutmine (määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 13 lõige 3)
- ☐ söödalisandi loa kehtivuse pikendamine (määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikkel 14)
- ☐ Täiendava teabe esitamine pärast toiduohutusameti mittetäieliku arvamuse esitamist

II. TAOTLUSE SISU

1. **Taotluse sisu: esitada aine, preparaadi või mikroorganismi nimetus;**

- **kui taotlus esitatakse kehtiva loa muutmiseks vastavalt artikli 13 lõikele 3, selgitada taotletavat muudatust;**
- **kui taotlus esitatakse kehtiva loa kehtivuse pikendamiseks vastavalt artiklile 14, selgitada artikli 14 lõike 2 punkti d kohaselt vajaduse korral esmase loa tingimuste muutmise või täiendamise ettepanekut.**
-

2. **Söödalisandi identifitseerimisandmed ja kirjeldus, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 429/2008 II lisa punktides 2.2.1.1 ja 2.2.1.2**

Turule lastava(te) söödalisandi(te) liik (liigid):

- ☐ Aine
- ☐ Mikroorganism
- ☐ Preparaat

Söödalisandi nimetus:

Söödalisandi kaubanduslik nimetus (nõutav üksnes koktsidiostaatikumide ja histomonostaatikumide puhul):

Aine identifitseerimistunnused:

3. **Söödalisandite kategooria(d) ja funktsionaalrühm(ad) ⁽¹⁾**

Kategooria:

Funktsionaalrühm:

4. **Loomade sihtliik või -liigid ja sihtkategooria(d), nagu märgitud määruse (EÜ) nr 429/2008 IV lisas**

Liik:

Kategooria:

Lisatäpsustus või -märkus liigi/kategooria kohta:

5. **Kavandatav kasutusviis loomasöödas**

☐ Kasutamine söödas

☐ Kasutamine joogiveses

☐ Kasutamise eritingimused

6. **Kehtivad load (kui on olemas)**

Kehtiv luba ELi söödaalastes õigusaktides:

EUR-Lex'i link:

Funktsionaalrühm, kuhu söödalisand praeguse loa kohaselt kuulub:

Söödalisandi praeguse loa kohane identifitseerimisnumber:

Kehtiv luba GMO alastes õigusaktides

Kordumatu tunnus (komisjoni määrus (EÜ) nr 65/2004) ⁽²⁾ (kui see on asjakohane):

Kas luba on antud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003?

☐ Jah

☐ Ei

Kas mõni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel antava loa taotlus on menetluses?

☐ Jah

☐ Ei

III. **STANDARDPROOVID**

Ühenduse tugilabori proovi number (kui see on asjakohane):

IV. **HALDUSANDMED**1. **Taotleja haldusandmed**

Taotleja nimi (mis edaspidi on loa hoidja nimi, kui see on asjakohane):

E-post:

⁽¹⁾ Järgmiste funktsionaalrühmade puhul tuleb (ka üldsusele kättesaadavas kokkuvõttes) selgelt ära märkida, millist konkreetset funktsiooni söödalisand täidab: 1(m) – ained, mis vähendavad sööda saastumist mükotoksiinidega, 1(n) – hügieeniseisundit paremaks muutvad ained, 1(o) – muud tehnoloogilised lisandid, 4(c) – ained, mis mõjutavad soodsalt keskkonda, 4(d) – muud zootehnilised lisandid ja 4(e) – füsioloogilise seisundi stabilisaatorid.

⁽²⁾ Komisjoni 14. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 65/2004, millega luuakse süsteem geneetiliselt muundatud organismide kordumatute tunnuste väljatöötamiseks ja määramiseks (ELT L 10, 16.1.2004, lk 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/65/oj>).

Telefoninumber:

Veebisait:

Aadress:

Sihtnumber:

Riik:

2. **Taotleja ELi esindaja kontaktandmed (vajaduse korral)**

ELi esindaja nimi

E-post:

Telefoninumber:

Veebisait:

Aadress:

Sihtnumber:

Riik:

3. **Kontaktisiku / toimiku eest vastutava isiku kontaktandmed**

Kontaktisiku / vastutava isiku nimi:

Üksuse/organisatsiooni nimi:

E-post:

Telefoninumber:

Veebisait:

Aadress:

Sihtnumber:

Riik:

2. II lisa muudetakse järgmiselt:

1) punktis 3.1.1.2 asendatakse tabelid 2, 5 ja 7 järgmistega:

„Tabel 2

Taluvuskatsete kestus: kodulinnud

Sihtloomad	Uuringute kestus	Sihtloomade kirjeldus
Kanabroilerid ning munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkanad	35 päeva	Koorumisest alates
Munakanad	56 päeva	Eelistatavalt munemisperioodi esimese kolmandiku jooksul
Kalkunibroilerid	42 päeva	Koorumisest alates

Broilerkanade ja broilerkalkunite taluvusandmeid võib kasutada selleks, et tõendada vastavalt munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavate noorkanade või -kalkunite taluvust.“;

„Tabel 5

Taluvuskatsete kestus: lõhelased

Sihtloomad	Uuringute kestus	Sihtloomade kirjeldus
Lõhe ja forell	90 päeva	

Alternatiivina 90päevasele kestusele võib teha uuringu, kus kala esialgne eluskaal katse alguses suureneb vähemalt kaks korda.

Kui söödalisand on ette nähtud kasutamiseks ainult sugukarja kaladel, tuleb taluvuskatsed teha nii lähedal kudemisperiodile kui võimalik. Taluvuskatsed peavad kestma 90 päeva ja tähelepanu tuleb pöörata kalamarja kvaliteedile ja ellujäämisele.“;

„Tabel 7

Taluvuskatsete kestus: küülikud

Sihtloomad	Uuringute kestus	Sihtloomade kirjeldus
Nuumküülikud	28 päeva	
Emasküülikud	1 tsükel	Alates seemendamisest kuni võõrutusperioodi lõpuni

Imetatavate ja võõrutatud küülikute puhul peetakse piisavaks 49 päeva (alates teisest nädalast pärast sündi) ja uuring peab hõlmama emasküülikuid kuni võõrutamiseni.“;

- 2) punkti 3.2.1.2 viies lõik asendatakse järgmisega:

„Keeluaja kindlaksmääramise puhul on igal ajahetkel proovi võtmiseks valitud loomade ja/või saaduste soovituslik minimaalne arv järgmine:

- söödavad koed:
 - veised, lambad, sead ja vähemtähtsad liigid: 4;
 - kodulinnud: 6;
 - lõhelased ja muud toidukalad: 10;
- saadused:
 - piim: 8 proovi iga ajahetke kohta;
 - munad: 10 muna iga ajahetke kohta;
 - mesi: 8 proovi iga ajahetke kohta.“;

- 3) punkti 3.2.3.3 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Mitme liigi jaoks ette nähtud söödalisandite korral tuleb kokkupuude kudede kaudu arvutada eraldi imetajate, kodulindude ja toidukalade kohta ja võtta suurim väärtus. Sellele arvule tuleb vajaduse korral lisada kokkupuude piima ja munade kaudu. Näiteks kui söödalisandit kasutatakse lakteerivate imetajate ja munevate lindude puhul, lisatakse vastavad kõrgeimad söödava koe väärtused piima ja munade tarbimisega seotud väärtustele. Kui söödalisandit kasutatakse toidukalade ja munevate lindude ja lakteerivate imetajate puhul, lisatakse vastavad kõrgeimad söödava koe väärtused munade ja piima tarbimisega seotud väärtustele. Samamoodi tuleb ette näha muud kombinatsioonid.“;

- 4) punktis 3.2.3.3. asendatakse tabeli 1 kolmanda veeru pealkiri pealkirjaga „Kodulinnud“ ja tabeli 1 neljanda veeru pealkiri pealkirjaga „Toidukalad“;

- 5) punkti 3.4.1.2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Põllumajanduses kasutatavad söödalisandid võivad põhjustada setete ja vee saastumist. Eeldatakse, et asjakohaseks keskkonnanakomponendiks sumpades kasvatatavate toidukalade keskkonnoahtlikkuse hindamisel on setted. Maapinnal asuvates süsteemides kasvatatavate toidukalade korral peetakse pinnavette voolavat heitvett suureks keskkonnoahuks.“;

- 6) punkt 3.4.2.1 asendatakse järgmisega:

„IIA etapp

Lisaks I etapi raames kaalutud komponentidele tuleb arvutada keskkonnas esinev arvutussisaldus pinnavee puhul, arvestades äravoolu ja drenaaži.

Tuginedes I etapis arvestamata jäetud andmetele, on iga asjakohase keskkonnanakomponendi puhul võimalik arvutada täpsem arvutussisaldus keskkonnas. Täpsema keskkonnas esineva arvutussisalduse kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta:

- asjakohas(t)e toimeaine(te)/metaboliitide kontsentratsiooni sõnnikus / kalade väljaheidetes pärast söödalisandi kavandatud doosi manustamist loomadele. Selle arvutuse puhul tuleks arvesse võtta doosi suurust ja väljaheidete kogust;
- asjakohas(t)e väljutatud toimeaine(te)/metaboliitide võimalikku lagunemist sõnniku tavapärase töötlemisprotsessi ja ladustamise käigus enne selle laotamist maapinnale;
- asjakohas(t)e toimeaine(te)/metaboliitide adsorptsiooni/desorptsiooni mulla pinnale või akvakultuuride puhul sette pinnale, mis eelistatavalt määratakse kindlaks mulla/setete uuringu kaudu (OECD suunis nr 106);
- lagunemist mullas ja vee-/settesüsteemides (vastavalt OECD suunistele nr 307 ja 308) ning
- muid tegureid, nagu hüdroliis, fotoliis, aurumine, kündmisest tingitud lahjenemine.

Nende arvutuste tulemusel iga asjaomase keskkonnanakomponendi puhul saadud arvutussisalduse suurimat väärtust tuleks võtta arvesse ohu hindamisel II etapis.

Kui eeldatakse pikaajalist püsivust mullas/setetes (90 % ühendi esialgse kontsentratsiooni lagunemise aeg: $DT_{90} > 1$ aasta), tuleb kaaluda akumulatsiooni võimalust.

Tuleb kindlaks määrata söödalisandite (või metaboliitide) kontsentratsioonid, millel on tõsine kahjulik mõju toiduahela eri astmetele asjaomaste keskkonnanakomponentide puhul. Need katsed on enamasti ägeda mürgisuse määramise katsed ja nende tegemisel tuleks järgida OECD suuniseid või samalaadseid usaldusväärseid suuniseid. Maismaakeskkonna puhul tuleb teha järgmisi uuringuid: mürgisus vihmaussidele, kolme eri liiki maismaataimele ja mulla mikroorganismidele (nt mõju lämmastiku sidumisele). Mageveekeskkonna puhul tuleb teha järgmised uuringud: mürgisus kaladele; *Daphnia magna*-le, vetikatele ja setetes elutsevatele organismidele. Merekeskkonna puhul tuleb uurida kolme settes elutsevate organismide eri taksonitesse kuuluvat liiki.

Iga asjaomase keskkonnanakomponendi puhul tuleb arvutada arvutusliku mittetoimiva sisalduse väärtus. Arvutusliku mittetoimiva sisalduse väärtuse saamiseks jagatakse tavaliselt eespool kirjeldatud katsetes registreeritud madalaim mürgisuse väärtus turvalisuskoeffitsiendiga, mille väärtus on vähemalt 100, sõltuvalt kasutatud kriteeriumist ja katseliikide arvust.

Bioakumulatsiooni potentsiaali võib hinnata n-oktanool/vesi jaotuskoeffitsiendi $\log K_{ow}$ väärtuse põhjal. Väärtused ≥ 3 näitavad, et aine võib bioakumuleeruda. Et hinnata teise mürgituse ohtu, tuleb kaaluda bioakumulatsiooni teguri uuringu tegemist IIB etapis.“;

- 7) punkt 4.4. asendatakse järgmisega:

„4.4. Sihtloomadega tehtud pikaajaliste efektiivsusuuringute kestus

Efektiivsusuuringute kestus peab üldiselt vastama taotluses nimetatud kasutamisperioodile.

Efektiivsusuuringud peavad toimuma vastavalt liidu põllumajandustavadele ja olema IV lisas kehtestatud miinimumkestusega.

Nende vähemtähtsate liikide puhul, kelle jaoks ei ole IV lisas kehtestatud uuringute miinimumkestust, peab miinimumkestus võimaluse korral vastama nendega füsioloogiliselt seotud põhiliikide puhul järgitavale. Muude loomaliikide ja -kategooriate puhul, kelle jaoks ei ole IV lisas kehtestatud uuringute miinimumkestust, on kasvuaeg loomade (sünnist tapmiseni või suguküpsuse saavutamiseni) puhul miinimumkestus 42 päeva ning täiskasvanud loomade (alates suguküpsuse saavutamisest) puhul 56 päeva.

Kui söödalisandit kasutatakse konkreetse ja lühema ajavahemiku jooksul, kui on loomaliigi või -kategooria puhul tavaline, tuleb seda manustada vastavalt kavandatud kasutustingimustele. Vaatlusperiood ei tohi siiski olla lühem kui 28 päeva ja peab hõlmama asjakohaseid näitajaid (nt emiste puhul elusalt sündinud põrsaste arv, kui tegemist on tiinusperioodiga, või võõrutatud põrsaste kaal, kui tegemist on laktatsiooniperioodiga).“

3. III lisa muudetakse järgmiselt:

1) punktis 2.1.3 asendatakse alapunkt 3 järgmisega:

„3) Ainete puhul, mis parandavad dekoratiivsete veeorganismide või dekoratiivlindude värvust, tuleb teha II lisa III jao punktis 3.1 nimetatud uuringuid, mille käigus antakse loomadele soovituslik doos söödalisandit. Tõendid võivad tugineda ka olemasolevale teaduskirjandusele. Punktide 3.2 ja 3.4 kohaldamist siiski ei nõuta.“;

2) punktis 2.1.4 asendatakse alapunkt c järgmisega:

„c) Ainete puhul, mis parandavad dekoratiivsete veeorganismide ja dekoratiivlindude värvust:

tuleb soovituslikus koguses söödalisandit saavate loomadega teha mõju tõendavaid uuringuid. Värvuse muutust tuleb mõõta asjakohaste meetodite abil. Efektiivsust võib tõendada ka teiste katsetega (nt biosaadavuse uuringud) või teaduskirjanduse abil.“;

3) punkti 5.4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Need söödalisandid kaitsevad loomi *Eimeria* spp. või *Histomonas meleagridis*’e invasiooni tagajärgede eest. Erilist tähelepanu tuleb pöörata tõenditele söödalisandi spetsiifilise toime kohta (nt kontrollitavad liigid) ja selle profülaktiliste omadustele (nt haigestumuse, suremuse, ootsüsti sisalduse ja kahjustuste ulatuse vähenemine). Vajaduse korral tuleb esitada teave kasvule ja söödaväärindusele avalduva mõju (nuumlinnud, asendusmunalinnud ja küülikud) ja kooruvusele avalduva mõju (taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud) kohta.“;

4) punkti 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Põhiliigid ja vähemtähtsad liigid on määratletud käesoleva määruse artikli 1 punktides 2 ja 3.“;

5) punkti 6.3.1.1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui kolmel peamisel sihtliigil (sh monogastrilised imetajad, mäletsejalised ja kodulinnud) on esinenud samaväärne suur ohutusvaru, ei nõuta füsioloogiliselt erinevate vähemtähtsate liikide puhul (nt hobused või küülikud) täiendavaid taluvusuuringuid. Kui taluvusuuring on kohustuslik, peab vähemtähtsa liigi (v.a küülikud) uuring kestma vähemalt 28 päeva kasvavate ja 42 päeva täiskasvanud loomade puhul. Küülikute puhul on kestus järgmine: nuumküülikud: 28 päeva; emasküülikud: üks tsükel (viljastamisest võõrutusperioodi lõpuni). Imetavate ja võõrutatud küülikute puhul peetakse piisavaks 49 päeva (alates teisest nädalast pärast sündi) ja uuring peab hõlmama emasküülikuid kuni võõrutamiseni. Toidukalade puhul (v.a lõhelased) peab uuring kestma 90 päeva.“;

6) punkt 6.3.2.3 asendatakse järgmisega:

„6.3.2.3. Tarbijaohutuse hindamine

Ettepanek jääkide piirnormide kohta

Jääkide piirnorme määrates võib eeldada, et vähemtähtsate liikide söödavate kudede jääkide sisaldus ei erine märkimisväärselt sarnaste põhiliikide omast.

Jääkide piirnorme võib loomaklasside vahel laiendada järgmiselt:

- kasvuperioodis mäletsejaliste põhiliikidelt kõikidele kasvuperioodis mäletsejalistele;
- lüpsilehmade piimalt teiste piimaandvate mäletsejaliste piimale;
- sigadelt kõigile monogastrilistele imetajatele, v.a hobused;
- kanadelt või kalkunitelt teistele kodulindudele;
- munakanadelt teistele munevatele lindudele ning
- lõhelastelt kõigile toidukaladele.

Hobuste kohta kehtestatud jääkide piirnorme võib laiendada, kui on kehtestatud jääkide piirnormid mäletsejaliste ja monogastriliste imetajate põhiliikide jaoks.

Kui veiste (või lammaste), sigade ja kanade (või kodulindude) puhul, kes esindavad erineva ainevahetuse ja kudede ehitusega põhiliike, saadakse identsed jääkide piirnormid, võib samad jääkide piirnormid kehtestada ka lammaste, hobuslaste ja küülikute jaoks, mis tähendab, et laiendamist peetakse võimalikuks kõikidele toiduloomadele, välja arvatud toiduks tarvitavatele veeloomadele. Arvestades veterinaarravimite komitee (CVMP) suunist^(x) jääkide piirnormide kehtestamise kohta lõhelastele ja teistele toidukaladele, milles on lubatud põhiliikide lihaskoe suhtes kehtestatud piirnormide laiendamine lõhelastele ja teistele toidukaladele tingimusel, et lähteained on vastuvõetavad markerjäägina lihaskoe ja naha jääkide suhtes kehtestatud piirnormi puhul, võib jääkide piirnorme laiendada kõigile toiduloomadele.

Kõikide toiduloomade söödavates kudedes ja saadustes esinevate jääkide kontrollimiseks on olemas analüüsimetodid.

^(x) ^{x)} Note for guidance of the establishment of maximum residue limits for *Salmonidae* and other fin fish, Euroopa Ravimihindamisamet, veterinaarravimite hindamise osakond. EMEA/CVMP/153b/97-FINAL.“

4. IV lisa asendatakse järgmisega:

„IV LISA

SIHTLOOMADE KATEGOORiate NIMETUSED JA PIKAAJALISTE EFEKTIIVSUSUURINGUTE MIINIMUMKESTUS

1. Sigalaste liigid (*Suidae*)

Loomaliik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Periood/vanus	Vanus	Kaal	
Kodusead	Piimapõrsad	Taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, kes saavad emistelt piima, sünnist kuni võõrutamiseni		Kuni 21–42 päeva	Kuni 6–11 kg	
	Võõrdepõrsad	Taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, imetamisperioodi lõpust kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni	Vähemalt 21–42 päeva	Kuni 120 päeva	Kuni 35 kg	42 päeva 35 päeva, kui kasvukiirus on ≥ 0,5 kg päevas
	Põrsad	Taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, sünnist kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni		Kuni 120 päeva	Kuni 35 kg	
	Nuumsead	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad sead, alates võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni tapapäevani	Vähemalt 60–120 päeva	Kuni 120–250 päeva (või vastavalt kohalikule tavale)	80–150 kg (või vastavalt kohalikule tavale)	Tapamiseni, kuid mitte alla 70 päeva
	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorsead	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad noored emas- (nooremised) ja isasloomad, võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Emised	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				Kaks taastootmise täistsükli
	Emised (põrsastel positiivse mõju saavutamiseks)	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud. Juhud, kui söödalisandi andmine emistele on väidetavalt põrsastele kasulik.				Mitte hiljem kui poegimisest alates kuni võõrutusperioodi lõpuni (kuid mitte vähem kui 28 päeva)
	Kuldid	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad isasloomad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Kodusead	Kõik kodusigade kategooriad				

Loomaliik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Periood/vanus	Vanus	Kaal	
Vähemtähtsad sigalaste liigid	Vähemtähtsate sigalaste liikide piimapörsad	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad pörsad, kes saavad emistelt piima, sünnist kuni võõrutamiseni				
	Vähemtähtsate sigalaste liikide võõrdepörsad	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad pörsad, imetamisperioodi lõpust kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni				
	Vähemtähtsate sigalaste liikide pörsad	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad pörsad, sünnist kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni				
	Vähemtähtsate sigalaste liikide nuumsead	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide lihatootmise eesmärgil kasvatatavad loomad, alates võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni tapapäevani				
	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad vähemtähtsate sigalaste liikide noorloomad	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorloomad, võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Vähemtähtsate sigalaste liikide emised	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud.				
	Vähemtähtsate sigalaste liikide kuldid	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad isasloomad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Vähemtähtsad sigalaste liigid	Kõigi vähemtähtsate sigalaste liikide kõik liigid ja kategooriad				

Loomaliik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Periood/vanus	Vanus	Kaal	
Sigalaste liigid	Sigalaste liikide piimapõrsad	Kõigi sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, kes saavad emistelt piima, sünnist kuni võõrutamiseni				
	Sigalaste liikide võõrdepõrsad	Kõigi sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, imetamisperioodi lõpust kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni				
	Sigalaste liikide põrsad	Kõigi sigalaste liikide taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad põrsad, sünnist kuni võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpuni				
	Sigalaste liikide nuumsead	Kõigi sigalaste liikide lihatootmise eesmärgil kasvatatavad loomad, alates võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni tapapäevani				
	Sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorloomad	Kõigi sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorloomad, võõrutusjärgse perioodi (üleminekuperioodi) lõpust kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Sigalaste liikide emised	Kõigi sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Sigalaste liikide kuldid	Kõigi sigalaste liikide taastootmise eesmärgil kasvatatavad isasloomad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Sigalaste liigid	Kõik sigalaste liigid ja nende kategooriad				

2. Kodulinnud

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Kana	Kanabroilerid	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad broilerid, koorumisest tapamiseni		Kuni 35 päeva	Kuni ~1 600 g (kuni 2 kg)	35 päeva
	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkana	Munalindudeks (toidumunade tootmiseks) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad emased ja isased noorlinnud, alates koorumisest kuni munemisperioodi alguseni või suguküpsuse saavutamiseni		Kuni ~16 nädalat (kuni 20 nädalat)		
	Kana	Kana, alates munemisperioodi (toidumunade tootmise) algusest või suguküpsuse saavutamisest	Alates 16.–21. nädalast	Kuni ~13 kuud (kuni 18 kuud)	Vähemalt 1 200 g (valged) 1 400 g (pruunid)	84 päeva
	Kuked	Kuked, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Kana	Kõik kanade kategooriad				
Kalkunid	Kalkunibroilerid	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad kalkunid, koorumisest tapamiseni		Kuni ~14 nädalat (kuni 20 nädalat) Kuni ~16 nädalat (kuni 24 nädalat)	Emased: kuni ~7 000 g (kuni 10 000 g) Isased: kuni ~12 000 g (kuni 20 000 g)	84 päeva
	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkalkunid	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad emased ja isased noorlinnud, alates koorumisest kuni suguküpsuse saavutamiseni		Kuni 30 nädalat	Emased: kuni ~15 000 g Isased: kuni ~30 000 g	
	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad kalkunid	Emas- ja isaslinnud, keda peetakse aretuse eesmärgil		Alates 30 nädalast kuni ~ 60 nädalani	Emased: vähemalt ~15 000 g Isased: vähemalt ~30 000 g	
	Kalkunid	Kõik kalkunite kategooriad				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Vähemtähtsad kodulinnuliigid	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud	Kõigi vähemtähtsate kodulinnuliikide lihatootmise eesmärgil kasvatatavad emas- ja isaslinnud, alates koorumisest kuni tapmiseni				
	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud	Kõigi vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks (toidumunade tootmiseks) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad emased ja isased noorlinnud, alates koorumisest kuni munemisperioodi alguseni või suguküpsuse saavutamiseni				
	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud	Kõigi vähemtähtsate kodulinnuliikide emas- ja isaslinnud, alates koorumisest kuni munemisperioodi (toidumunade tootmise) alguseni või suguküpsuse saavutamiseni				
	Vähemtähtsad kodulinnuliigid	Kõik vähemtähtsad kodulinnuliigid ja nende kategooriad				
Kodulinnud	Kodulindude nuumlinnud	Kõigi kodulinnuliikide lihatootmise eesmärgil kasvatatavad emas- ja isaslinnud, alates koorumisest kuni tapmiseni				
	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud	Kõigi kodulinnuliikide munalindudeks (toidumunade tootmiseks) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad emased ja isased noorlinnud, alates koorumisest kuni munemisperioodi alguseni või suguküpsuse saavutamiseni				
	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud	Kõigi kodulinnuliikide emas- ja isaslinnud, alates koorumisest kuni munemisperioodi (toidumunade tootmise) alguseni või suguküpsuse saavutamiseni				
	Kodulinnud	Kõik kodulindude liigid ja nende kategooriad				

3. Mäletsejalised

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Koduveised	Nuumvasikad	Vasikaliha tootmiseks eesmärgil kasvatatavad vasikad, sünnist kuni tapapäevani		Kuni 6 kuud	Kuni 180 kg (kuni 250 kg)	84 päeva
	Tarbevasikad	Piimatootmise, taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad vasikad, sünnist kuni 4 kuu vanuseni			Kuni 60–80 kg (kuni 145 kg)	56 päeva
	Nuumveised	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad veised, v.a arvatud nuum- ja tarbevasikad, kuni tapapäevani	Alates mäletsemise täielikust väljaarenemisest	Kuni 10–36 kuud	Kuni 350–700 kg	84 päeva
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorveised	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lehm- ja pullmullikad, v.a tarbevasikad, kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Lehmad	Piimatootmise (piimalehmad) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lehmad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				84 päeva Kaks tsüklit, kui nõutakse taastootmise näitajaid.
	Pullid	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad pullid, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Koduveised	Kõik koduveiste kategooriad				
Vähemtähtsad veiseliigid	Vähemtähtsate veiseliikide nuumvasikad	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide vasikad, keda kasvatatakse vasikaliha tootmiseks, sünnist kuni tapapäevani				
	Vähemtähtsate veiseliikide tarbevasikad	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide vasikad, keda kasvatatakse piimatootmise, taastootmise või lihatootmise eesmärgil, sünnist kuni 4 kuu vanuseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Vähemtähtsate veiseliikide nuumloomad	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide loomad, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud nuum- ja tarbevasikad, kuni tapapäevani				
	Vähemtähtsate veiseliikide veised, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide lehm- ja pullmullikad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a tarbevasikad, kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Vähemtähtsate veiseliikide lehmad	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide lehmad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil ning keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Vähemtähtsate veiseliikide pullid	Kõigi vähemtähtsate veiseliikide pullid, keda kasvatatakse taastootmise eesmärgil, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Vähemtähtsad veiseliigid	Kõik vähemtähtsad veiseliigid ja nende kategooriad				
Veised	Veiseliikide nuumvasikad	Kõigi veiseliikide vasikad, keda kasvatatakse vasikaliha tootmiseks, sünnist kuni tapapäevani				
	Veiseliikide tarbevasikad	Kõigi veiseliikide vasikad, keda kasvatatakse piimatootmise, taastootmise või lihatootmise eesmärgil, sünnist kuni 4 kuu vanuseni				
	Nuumveised	Kõigi veiseliikide loomad, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud nuum- ja tarbevasikad, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad veised	Kõigi veiseliikide lehm- ja pullmullikad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a tarbevasikad, kuni suguküpsuse saavutamiseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahe	Vanus	Kaal	
	Veiseliikide lehmad	Kõigi veiseliikide lehmad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil ning keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Veiseliikide pullid	Kõigi veiseliikide pullid, keda kasvatatakse taastootmise eesmärgil, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Veised	Kõik veiste liigid ja kategooriad				
Kodulambad	Nuumtalled	Lambaliha tootmise eesmärgil kasvatatavad talled, sünnist kuni tapapäevani		Kuni 6 kuud (või vanemad)	Kuni 55 kg	56 päeva
	Tarbetalled	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad talled, sünnist kuni 3 kuu vanuseni			15–20 kg	56 päeva
	Nuumlambad	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad lambad, v.a arvatud nuumtalled, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad isased ja emased noorlambad, v.a tarbetalled, kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Uted	Piimatootmise (piimalambad) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad uted, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				84 päeva Kaks tsüklit, kui nõutakse taastootmise näitajaid.
	Jäärad	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad jäärad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Kodulambad	Kõik kodulammaste kategooriad				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Lambad	Lambaliikide nuumtalled	Kõigi lambaliikide talled, keda kasvatatakse lihatootmiseks, sünnist kuni tapapäevani				
	Lambaliikide tarbetalled	Kõigi lambaliikide talled, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, sünnist kuni 3 kuu vanuseni				
	Lambaliikide nuumloomad	Kõigi lambaliikide lambad, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud nuumtalled, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad	Kõigi lambaliikide isased ja emased noorloomad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a tarbetalled, kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Lambaliikide uted	Kõigi lambaliikide uted, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil ning keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Lambaliikide jäärad	Kõigi lambaliikide jäärad, keda kasvatatakse taastootmise eesmärgil, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Lambad	Kõik lammaste liigid ja nende kategooriad				
Kodukitsed	Nuumkitsetalled	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad kitsetalled, sünnist kuni tapapäevani		Kuni 6 kuud		56 päeva
	Tarbekitsetalled	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsetalled, sünnist kuni 3 kuu vanuseni			15–20 kg	56 päeva

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Nuumkitsed	Lihatootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed, v.a arvatud nuumkitsetalled, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkitsed	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad isased ja emased noorkitsed, v.a tarbekitsetalled, kuni suguküpsuse saavutamiseni				
	Emaskitsed	Piimatootmise (lüpsikitsed) või taastootmise eesmärgil kasvatatavad emased kitsed, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				84 päeva Kaks tsüklit, kui nõutakse taastootmise näitajaid.
	Sikud	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad sikud, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Kodukitsed	Kõik kodukitsede kategooriad				
Kitsed	Kitseliikide nuumtalled	Kõigi kitseliikide talled, keda kasvatatakse lihatootmiseks, sünnist kuni tapapäevani				
	Kitseliikide tarbetalled	Kõigi kitseliikide talled, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, sünnist kuni 3 kuu vanuseni				
	Kitseliikide nuumloomad	Kõigi kitseliikide kitsed, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud nuumkitsetalled, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed	Kõigi kitseliikide isased ja emased noorkitsed, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a tarbekitsetalled, kuni suguküpsuse saavutamiseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Kitseliikide emasloomad	Kõigi kitseliikide emasloomad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil ning keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Kitseliikide sikud	Kõigi kitseliikide sikud, keda kasvatatakse taastootmise eesmärgil, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Kitsed	Kõik kitseliigid ja nende kategooriad				
Hirvlased		Kõik hirvlaste liigid				
Mäletsejalised	Mäletsejaliste noored nuumloomad	Kõigi mäletsejaliste liikide vasikad, talled jne, keda kasvatatakse lihatootmiseks, sünnist kuni tapapäevani				
	Mäletsejaliste noored tarbeloomad	Kõigi mäletsejaliste liikide vasikad, talled jne, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, sünnist kuni 4 kuu vanuseni (veised) või kuni 3 kuu vanuseni (lambad, kitsed ja hirvlased)				
	Mäletsejaliste nuumloomad	Kõigi mäletsejaliste liikide loomad, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud mäletsejaliste noored nuumloomad, kuni tapapäevani				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad mäletsejaliste noorloomad	Kõigi mäletsejaliste liikide emased ja isased noorloomad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a noored tarbeloomad, kuni suguküpsuse saavutamiseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad mäletsejalised	Kõigi mäletsejaliste liikide emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/ seemendatud, ning isasloomad alates suguküpsuse saavutamisest				
	Mäletsejalised	Kõik mäletsejaliste liigid ja kategooriad				

4. Toiduks tarvitatavad veeloomad

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Toidukalad	Lõhelased				200–300 g	84 päeva
	Toidukalad, v.a lõhelased	Kõik toidukalade liigid, v.a lõhelased				
	Toidukalad	Kõik toidukalade liigid				
Toidulimused		Kõik toidulimuste liigid				
Toidukoorikloomad		Kõik toidukoorikloomade liigid				
Muud toiduks tarvitatavad veeseligrootud		Kõik muude toiduks tarvitatavate veeseligrootute liigid				
Toiduks tarvitatavad veeloomad		Kõik toiduks tarvitatavate veeloomade kategooriad ja liigid				

5. Jäneslased (*Leporidae*)

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Küülikud	Kasvavad küülikud	Järgmised emas- ja isasloomad: — taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad küülikupojad, kes saavad emapiima, sünnist kuni võõrutamiseni, — nuumküülikud, võõrutusperioodi lõpust kuni tapmiseni, — taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorküülikud, võõrutusperioodi lõpust kuni suguküpsuse saavutamiseni				42 päeva
	Emasküülikud	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				Kaks tsüklit, kui nõutakse taastootmise näitajaid. Mitte hiljem kui poegimisest alates kuni võõrutusperioodi lõpuni, kui kasutamine toimub poegadel positiivse mõju saavutamiseks.
	Isasküülikud	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad isasloomad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Küülikud	Kõik küülikute kategooriad				
Jäneslased	Kasvavad jäneslased	Järgmised emas- ja isasloomad: — taastootmise või lihatootmise eesmärgil kasvatatavad jänestaste pojad, kes saavad emapiima, sünnist kuni võõrutamiseni, — jänestaste nuumloomad, võõrutusperioodi lõpust kuni tapmiseni, — taastootmise eesmärgil kasvatatavad jänestaste noorloomad, võõrutusperioodi lõpust kuni suguküpsuse saavutamiseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Jäneslaste emasloomad	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud				
	Jäneslaste isasloomad	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad isasloomad, alates suguküpsuse saavutamisest				
	Jäneslased	Kõik jäneslaste liigid ja kategooriad				

6. Hobuslased (*Equidae*)

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kaal/vanus kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Hobused						
Hobuslased		Kõik hobuslaste liigid				

7. Muud toiduloomad

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kestus (kaal/vanus) kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Kaamellased	Kaamellaste nuumvasikad	Kõigi kaamellaste liikide vasikad, keda kasvatatakse lihatootmiseks				
	Kaamellaste tarbevasikad	Kõigi kaamellaste liikide vasikad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil				
	Kaamellaste nuumloomad	Kõigi kaamellaste liikide loomad, keda kasvatatakse lihatootmiseks, v.a arvatud nuumvasikad				
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kaamellaste noorloomad	Kõigi kaamellaste liikide emased ja isased noorloomad, keda kasvatatakse piimatootmise või taastootmise eesmärgil, v.a tarbevasikad, kuni suguküpsuse saavutamiseni				

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kestus (kaal/vanus) kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kaamellased	Kõigi kaamellaste liikide emasloomad, keda on vähemalt üks kord paaritatud/seemendatud, ning isasloomad				
	Kaamellased	Kõik kaamellaste liigid ja kategooriad				
Toiduputukad	Mesilased					28 päeva
	Muud toiduputukate liigid, v.a mesilased	Kõik muud toiduputukate liigid, v.a mesilased				Kogu tootmistsükkel
	Toiduputukad	Kõik toiduputukate liigid				Kogu tootmistsükkel
Muud toiduloomad		Üksnes liigid, mida teised kanded ei hõlma. Näiteks: teod, konnad, krokodillid ...				

8. Lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kestus (kaal/vanus) kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Lemmikloomad	Koerad					28 päeva
	Kassid					28 päeva
	Dekoratiivlinnud					28 päeva
	Dekoratiivsete veeloomade liigid					28 päeva
	Muud lemmikloomad	Muud lemmikloomade liigid: tuhkraud, närilised, dekoratiivsete kahepaiksete liigid, dekoratiivsete roomajate liigid või dekoratiivsete maismaaselgrootute liigid				28 päeva

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kestus (kaal/vanus) kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Muud toiduks mittetarvitatavad loomad		Kõik muude toiduks mittetarvitatavate loomade (v.a lemmikloomad) liigid				28 päeva
Lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad		Kõik toiduks mittetarvitatavate loomade liigid				28 päeva

9. Kõik loomaliigid

Liik	Loomakategooria	Loomakategooria määratlus	Keskmine kestus (kaal/vanus) kategoorias			Pikaajaliste efektiivsusuuringute miinimumkestus
			Ajavahemik	Vanus	Kaal	
Kõik maismaaloomade liigid						
Kõik veeloomade liigid						
Kõik loomaliigid*						

II LISA

Määrusesse (EÜ) nr 429/2008 lisatakse V lisa:

„V LISA

TOIDULOOMADE LIIKIDE MÄÄRATLUSED NING PÕHILIIKIDE JA VÄHEMTÄHTSATE LIIKIDE ERISTAMINE

1. Sigalaste liigid (*Suidae*)

Sugukonna *Suidae* perekondade *Babyrousa*, *Hylochoerus*, *Phacochoerus*, *Porcula*, *Potamochoerus* ja *Sus* liikidesse kuuluvad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Põhiliigid: kodusead (*Sus scrofa domesticus*).

Vähemtähtsad liigid: sigalaste liigid, v.a kodusead (*Sus scrofa domesticus*).

2. Kodulinnud

Nendesse liikidesse kuuluvad linnud, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, sh uluklindude varude taastootmiseks, kaasa arvatud linnud, keda ei kasutata inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida liidus tavaliselt toiduks tarvitatakse.

Põhiliigid: kanad (sh munakanad) (*Gallus gallus domesticus*) ja kalkunid (*Meleagris gallopavo*).

Vähemtähtsad liigid: muud kodulinnud (v.a kanad ja kalkunid), sh vutid (nt *Coturnix japonica*, *Coturnix coturnix*), pardid (nt *Anas platyrhynchos*, *Cairina moschata*), haned (nt *Anser anser*), pärlkanad (*Numida meleagris*), tuvid (nt *Columba livia domestica*), faasanid (nt *Phasianus colchicus*), paabulinnud (*Pavo cristatus*), nurmkanad (nt *Perdix perdix*, *Alectoris rufa*), jaanalinnulised, sh jaanalinnud (*Struthio* sp.), emud (*Dromaius novaehollandiae*), nandud (*Rhea* sp.).

3. Mäletsejalised

Veised, lambad ja kitsed ning hirvlased, nagu allpool määratletud.

- a) **Veised:** perekondade *Bison*, *Bos* (sh alamperekond *Bos*, *Bibos*, *Novibos*, *Poephagus*) ja *Bubalus* (sh alamperekond *Anoa*) liikidesse kuuluvad kabiloomad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Põhiliigid: koduveised (*Bos taurus*).

Vähemtähtsad liigid: kõik veised (v.a koduveised (*Bos taurus*)), sh pühvlid (*Bubalus bubalis*) ja piisonid (*Bison bison*).

- b) **Lambad:** perekonna *Ovis* liikidesse kuuluvad kabiloomad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Põhiliigid: kodulambad (*Ovis aries*) liha tootmiseks (lihloomad).

Vähemtähtsad liigid: muud lambad (v.a kodulambad (*Ovis aries*)) liha tootmiseks.

- c) **Kitsed:** perekonna *Capra* liikidesse kuuluvad kabiloomad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Vähemtähtsad liigid: kõik kitsed.

- d) **Hirvlased (*Cervidae*):** sugukonna *Cervidae* liikidesse kuuluvad kabiloomad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Vähemtähtsad liigid: kõik hirvlased.

4. Toiduks tarvitatavad veeloomad

Järgmised loomad:

- a) klassidesse *Chondrichthyes*, *Sarcopterygii*, *Actinopterygii* ja *Hyperoartia* kuuluvad kalad,
- b) hõimkonda *Mollusca* kuuluvad veelimused,
- c) alamhõimkonda *Crustacea* kuuluvad koorikloomad,
- d) muud veeseligrootud,

keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Põhiliigid: lõhelased (*Salmonidae*), sh lõhed (*Salmo*) ja forellid (*Oncorhynchus*).

Vähemtähtsad liigid: kõik toiduks tarvitatavad veeloomad, v.a lõhelased.

5. Jäneslased (*Leporidae*)

Sugukonna *Leporidae* liikidesse kuuluvad loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Vähemtähtsad liigid: kõik jäneslased, sh küülikud (*Oryctolagus cuniculus*) ja jäneseid (*Lepus europaeus*).

6. Hobuslased (*Equidae*)

Perekonna *Equus* liikidesse kuuluvad ning nende liikide ristamisel saadud loomad, keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Vähemtähtsad liigid: kõik hobuslased, sh hobused (*Equus caballus*) ja eeslid (*Equus asinus*).

7. Muud toiduloomad

Järgmistesse muudesse liikidesse (v.a eespool määratletud sigalaste, kodulindude, mäletsejaliste, toiduks tarvitatavate veeloomade, jänestaste ja hobustaste liigid) kuuluvad loomad, samuti nende muude liikide ristamisel saadud järeltulijad:

- a) kaamellased (*Camelidae*): sugukonda *Camelidae* kuuluvad loomad, sh dromedarid (*Camelus dromedarius*), baktrianid (*Camelus bactrianus*), ulukkaamelid (*Camelus ferus*), laamad (*Lama glama*), alpakad (*Lama pacos*), vikunjad (*Lama vicugna*) ja guanakod (*Lama guanicoe*),
- b) mesilased (*Apis mellifera*),
- c) muud toiduputukate liigid, v.a mesilased,
- d) muud toiduloomad,

keda toidetakse, aretatakse või peetakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmiseks, kaasa arvatud loomad, keda toiduks ei tarvitata, kuid kes kuuluvad liikidesse, mida eespool loetletud liikide hulgas tavaliselt liidus toiduks tarvitatakse.

Vähemtähtsad liigid: kõik muude toiduloomade liigid.

8. Lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad

Vastavalt artikli 1 punktis 1 esitatud määratlusele kuuluvad lemmikloomade ja toiduks mittetarvitatavate loomade hulka järgmised liigid.

- a) Lemmikloomad:
 - i) koerad (*Canis lupus familiaris*);
 - ii) kassid (*Felis silvestris catus*);
 - iii) valgetuhkrud (*Mustela putorius furo*);
 - iv) närilised: seltsi *Rodentia* kuuluvad loomad;
 - v) dekoratiivlinnud: muud linnuliigid kui kodulinnud, sh uluklinnud;
 - vi) dekoratiivsete veeloomade liigid: muud veeloomade liigid kui need, mis on loetletud kategoorias „toiduks tarvitavad veeloomad“;
 - vii) dekoratiivsete kahepaiksete liigid: muud kahepaiksete liigid kui need, mida liidus tavaliselt toiduks tarvitatakse;
 - viii) dekoratiivsete roomajate liigid: muud roomajate liigid kui need, mida liidus tavaliselt toiduks tarvitatakse;
 - ix) dekoratiivsete maismaaselgrootute liigid: muud maismaaselgrootute liigid kui need, mis on loetletud kategoorias „muud toiduloomad“, ja need, mida liidus tavaliselt toiduks tarvitatakse.
- b) Muud toiduks mittetarvitatavad loomad:
 - x) karusloomad (naaritsad, rebased, kährikud);
 - xi) muud loomad, sh loomaaia-, tsirkuse- ja laboriloomad, kes ei kuulu liikidesse, mida liidus tavaliselt toiduks tarvitatakse.

Küülikud ja hobused, sh loomad, keda inimtoiduks ei tarvitata, ei kuulu lemmikloomade ja muude toiduks mittetarvitatavate loomade rühma, vaid vastavalt jäneslaste (*Leporidae*) ja hobuslaste (*Equidae*) rühma.

9. Kõik loomaliigid

Järgmised loomaliigid:

- a) kõik maismaaloomade liigid: sigalaste liigid, kodulinnud, mäletsejalised, jäneslased, hobuslased, muud toiduloomad, lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad, v.a dekoratiivsed veeloomad;
- b) kõik veeloomade liigid: toiduks tarvitatavad veeloomad ja dekoratiivsed veeloomad.“

III LISA

LOOMALIIKIDE JA -KATEGOORiate VASTAVUSTABEL

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategooria (täiendav täpsustus)]
Aretuseks ettenähtud pärllkanad	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud (pärllkanad (<i>Numida meleagris</i>))
Aretuseks kasvatatavad kalkunid	Taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkalkunid
Aretuseks kasvatatavad noorkanad	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkanad
Aretuseks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Aretusemised	Emised
Aretuskanad	Kanad
<i>Canidae</i>	Koerad + muud toiduks mittetarvitatavad loomad (<i>Canidae</i>)
Dekoratiivkalad	Dekoratiivsete veeloomade liigid
Dekoratiivlinnud	Dekoratiivlinnud
Emised	Emised
Emised (põrsastel positiivse mõju saavutamiseks)	Emised (põrsastel positiivse mõju saavutamiseks)
<i>Equidae</i>	Hobuslased
Faasanid	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (faasanid)
<i>Felidae</i>	Kassid + muud toiduks mittetarvitatavad loomad (<i>Felidae</i>)
Forell	Lõhelased (forell)
Hobused	Hobused
Imetajad	Sigalaste liigid + mäletsejalised + jäneslased + hobuslased + kaamellased + koerad + kassid + muud lemmikloomad (imetajad) + muud toiduks mittetarvitatavad loomad (imetajad)
Imetavad emised	Emised
Jäneselised	Jäneslased
Kaamellaste nuumloomad	Kaamellaste nuumloomad
Kaamellaste tarbeloomad	Kaamellaste tarbevasikad + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kaamellaste noorloomad
Kala	Toidukalad + dekoratiivsete veeloomade liigid (kalad)
Kalad	Toidukalad + dekoratiivsete veeloomade liigid (kalad)

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakenduse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategorია (täiendav täpsustus)]
Kalade liigid	Toidukalad + dekoratiivsete veeloomade liigid (kalad)
Kalkunibroilerid	Kalkunibroilerid
Kalkunid	Kalkunid
Kanaarilinnud	Dekoratiivlinnud (kanaarilinnud)
Kanabroilerid	Kanabroilerid
Kanad	Kanad
Karppkalalised	Toidukalad, v.a lõhelased (karppkalad)
Kassid	Kassid
Kitsed	Kodukitsed
Kitsetalled	Nuumkitsetalled + tarbekitsetalled
Kodulinnud	Kodulinnud
Kodulinnuliikide aretuslinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Kodulinnuliikide munalinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Kodulinnuliikide nuumlinnud	Kodulindude nuumlinnud
Kodulinnuliikide nuumlinnud	Kodulindude nuumlinnud
Koerad	Koerad
Koorikloomad	Toidukoorikloomad + dekoratiivsete veeloomade liigid (koorikloomad)
Kõigi kodulindude munalinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Kõigi kodulinnuliikide aretuslindudeks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Kõigi kodulinnuliikide munalindudeks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
<i>Kõigi kodulinnuliikide munalinnud</i>	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Kõigi kodulinnuliikide nuumlinnud	Kodulindude nuumlinnud
Kõigi linnuliikide aretuslindudeks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Kõigi linnuliikide munalindudeks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Kõigi sealiikide aretusloomad	Sigalaste liikide emised + sigalaste liikide kuldid
Kõigi sealiikide emised	Sigalaste liikide emised
Kõigi sealiikide põrsad	Sigalaste liikide põrsad
Kõigi sigalaste piimapõrsad	Sigalaste liikide piimapõrsad
Kõigi sigalaste võõrdepõrsad	Sigalaste liikide võõrdepõrsad
Kõigi vähemtähtsate kodulinnuliikide munalinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategooria (täiendav täpsustus)]
Kõigi vähemtähtsate linnuliikide munalindudeks kasvatatavad noorlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Kõigi vähemtähtsate linnuliikide nuumlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud
Kõigi vähemtähtsate mäletsejaliste liikide nuumloomad	Vähemtähtsate veiseliikide nuumvasikad + vähemtähtsate veiseliikide nuumloomad + lambaliikide (v.a kodulammaste) nuumtalled + nuumlambad (v.a kodulambad) + kitseliikide nuumtalled + nuumkitsed + hirvlased (nuumloomad)
Kõigi vähemtähtsate mäletsejaliste liikide tarbeloomad	Vähemtähtsate veiseliikide tarbevasikad + vähemtähtsate veiseliikide veised, keda kasvatatakse piima tootmise või taastootmise eesmärgil + lambaliikide tarbetalled + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad + kitseliikide tarbetalled + piima tootmise või karja taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed + hirvlased (noorloomad)
Kõik kalad	Toidukalad + dekoratiivsete veeloomade liigid (kalad)
Kõik kalad	Toidukalad + dekoratiivsete veeloomade liigid (kalad)
Kõik kalkunid	Kalkunid
Kõik kodulinnud	Kodulinnud
Kõik kodulinnuliigid	Kodulinnud
Kõik koorikloomad	Toidukoorikloomad + dekoratiivsete veeloomade liigid (koorikloomad)
Kõik liigid	Kõik loomaliigid
Kõik linnuliigid	Kodulinnud + dekoratiivlinnud
Kõik loomaliigid	Kõik loomaliigid
Kõik loomaliigid või -kategoriad	Kõik loomaliigid
Kõik munalinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Kõik nuumamiseks ette nähtud sigalased	Sigalaste liikide nuumsead
Kõik nuumlinnud	Kodulindude nuumlinnud
Kõik sead	Sead
Kõik sealiigid	Sigalaste liigid
Kõik sealiigid (võõrutatud)	Sigalaste liikide võõrdepõrsad
Kõik sigalased	Sigalaste liigid
Kõik taastootmiseks ettenähtud sigalased	Sigalaste liikide emised + sigalaste liikide kuldid
Kõik vähemtähtsad sealiigid	Vähemtähtsad sigalaste liigid
Kõikide sealiikide nuumsead	Sigalaste liikide nuumsead
Kõikide sigalaste liikide imetavad emised	Sigalaste liikide emised

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategooria (täiendav täpsustus)]
Küülikud	Küülikud
Küülikupojad, kes saavad emapiima	Kasvavad küülikud
Lambad	Lambad
Lambad	Kodulambad
Lambatalled	Nuumtalled + tarbetalled
Lehmad karja taastootmiseks	Lehmad + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad veised
Lemmikloomad	Koerad + kassid + dekoratiivlinnud + dekoratiivsed veeloomad + muud lemmikloomad
Loomaaias peetavad imetajad	Muud toiduks mittetarvitatavad loomad (loomaaias peetavad imetajad)
Lõhed	Lõhelased (lõhed)
Lõhelased	Lõhelased
Lüpsipühvlid	Vähemtähtsate veiseliikide (pühvlite) lehmad
Mereloomad	Toiduks tarvitatavad veeloomad (mereloomad) + muud lemmikloomad (mereloomad) + muud toiduks mittetarvitatavad loomad (mereloomad)
Merisead	Muud lemmikloomad (merisead)
Munakanad	Kanad
Munalindudeks kasvatatavad noorkanad	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorkanad
Munalindudeks kasvatatavad noorlinnud	Munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Munalinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Munalinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
Munevad kodulinnud	Munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad kodulinnud
<i>Mustelidae</i>	Muud lemmikloomad (valgetuhkrud) + muud toiduks mittetarvitatavad loomad (<i>Mustelidae</i>)
Mäletsejad	Mäletsejalised
Mäletsejalised, kellel vatsatalitus puudub	Mäletsejalised (vatsatalitus puudub)
Normaalse vatsatalitlusega mäletsejalised	Mäletsejalised (normaalse vatsatalitlusega)
Nurmkanad	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (nurmkanad)
Nuumamiseks ette nähtud mäletsejad	Mäletsejaliste noored nuumloomad + mäletsejaliste nuumloomad

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategooria (täiendav täpsustus)]
Nuumamiseks ettenähtud pärllkanad	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud (pärllkanad (<i>Numida meleagris</i>))
Nuumkitsed	Nuumkitsed
Nuumkitsetalled	Nuumkitsetalled
Nuumküülikud	Kasvavad küülikud
Nuumlambad	Nuumlambad
Nuumpardid	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud (pardid)
Nuumsead	Nuumsead
Nuumtalled	Nuumtalled
Nuumvasikad	Nuumvasikad
Nuumveised	Nuumveised
Närilised	Muud lemmikloomad (närilised)
Pardid	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (pardid)
Piima- ja võõrdepörsad	Pörsad
Piimaandvad mäletsejad	Piimatootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad mäletsejalised
Piimakitsed	Emaskitsed
Piimalambad	Uted
Piimalehmad	Lehmad
Piimapörsad	Piimapörsad

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategooria (täiendav täpsustus)]
Põrsad	Põrsad
Pärllkanad	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (pärlkanad (<i>Numida meleagris</i>))
Roomajad	Muud toiduloomad (roomajad) + muud lemmikloomad (roomajad)
Sead	Sead
Sealiigid (piima- ja võõrdepõrsad)	Sigalaste liikide põrsad
Sealiikide piimapõrsad	Sigalaste liikide piimapõrsad
Sealiikide võõrdepõrsad	Sigalaste liikide võõrdepõrsad
Sigalaste (<i>Suidae</i>) liikide nuumloomad	Sigalaste liikide nuumsead
Sigalaste liikide võõrdepõrsad	Sigalaste liikide võõrdepõrsad
Taastootmise eesmärgil kasvatatavad vähemtähtsate sigalaste liikide loomad	Vähemtähtsate sigalaste liikide emised + vähemtähtsate sigalaste liikide kuldid
Tarbekitsetalled	Tarbekitsetalled
Tarbetalled	Tarbetalled
Tarbevasikad	Tarbevasikad
Teraviljatoidulised dekoratiivlinnud	Dekoratiivlinnud (teraviljatoidulised linnud)
Toiduks mittetarvitatavad loomad	Lemmikloomad ja muud toiduks mittetarvitatavad loomad
Toiduloomad	Sigalaste liigid + kodulinnud + mäletsejalised + toiduks tarvitatavad veeloomad + jäneslased + hobuslased + muud toiduloomad
Tõukanad	Kanad
Uluklinnud	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (täpsustada sihtlinnuliik)
Vasikad	Nuumvasikad + tarbevasikad
Vasikad (piimaasendajaga toidetavad)	Nuumvasikad + tarbevasikad
Veeloomad	Kõik veeloomade liigid
Veised	Veised
Veised	Koduveised
Vutid	Vähemtähtsad kodulinnuliigid (vutid)
Võõrdepõrsad	Võõrdepõrsad
Võõrdepõrsad	Võõrdepõrsad
Vähemtähtsad kalad	Toidukalad, v.a lõhelased
Vähemtähtsad kodulinnuliigid	Vähemtähtsad kodulinnuliigid
Vähemtähtsad linnuliigid	Vähemtähtsad kodulinnuliigid
Vähemtähtsad nuumamiseks ette nähtud mäletsejalised	Vähemtähtsate veiseliikide nuumvasikad + vähemtähtsate veiseliikide nuumloomad + lambaliikide (v.a kodulammaste) nuumtalled + nuumlambad (v.a kodulambad) + kitseliikide nuumtalled + nuumkitsed + hirvlased (nuumloomad)

Loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks tavaliselt kasutatud terminid lubades, mis on antud enne 16. detsembrit 2026	Käesoleva rakendusmääruse kohaselt vastavate loomaliikide ja -kategoriate tähistamiseks kasutatavad terminid (alternatiive võib pidada asjakohaseks igal üksikjuhul eraldi) [Loomaliik või -kategorია (täiendav täpsustus)]
Vähemtähtsad piima tootvad mäletsejalised	Vähemtähtsate veiseliikide lehmad + vähemtähtsate veiseliikide veised, keda kasvatatakse piima tootmise või taastootmise eesmärgil + lambaliikide uted + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad + kitseliikide emasloomad + piima tootmise või karja taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed
Vähemtähtsad sealiigid (piima- ja võõrdepörsad)	Vähemtähtsate sigalaste liikide pörsad
Vähemtähtsad sealiigid (piimapörsad)	Vähemtähtsate sigalaste liikide piimapörsad
Vähemtähtsad sealiigid (võõrdepörsad)	Vähemtähtsate sigalaste liikide võõrdepörsad
Vähemtähtsate kodulinnuliikide aretuslinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide aretuslinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks kasvatatavad noorlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud
Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud
Vähemtähtsate linnuliikide munalinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudena või taastootmise eesmärgil kasvatatavad linnud
Vähemtähtsate linnuliikide munalinnutibud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide munalindudeks või taastootmise eesmärgil kasvatatavad noorlinnud
Vähemtähtsate linnuliikide nuumlinnud	Vähemtähtsate kodulinnuliikide nuumlinnud
Vähemtähtsate mäletsejaliste liikide nuumloomad	Vähemtähtsate veiseliikide nuumvasikad + vähemtähtsate veiseliikide nuumloomad + lambaliikide (v.a kodulammaste) nuumtalled + nuumlambad (v.a kodulambad) + kitseliikide nuumtalled + nuumkitsed + hirvlased (nuumloomad)
Vähemtähtsate mäletsejaliste liikide piimaloomad	Vähemtähtsate veiseliikide lehmad + vähemtähtsate veiseliikide veised, keda kasvatatakse piima tootmise või taastootmise eesmärgil + lambaliikide uted + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad + kitseliikide emasloomad + piima tootmise või karja taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed
Vähemtähtsate mäletsejaliste liikide tarbeloomad	Vähemtähtsate veiseliikide tarbevasikad + vähemtähtsate veiseliikide veised, keda kasvatatakse piima tootmise või taastootmise eesmärgil + lambaliikide tarbetalled + piima tootmise või taastootmise eesmärgil kasvatatavad lambad + kitseliikide tarbetalled + piima tootmise või karja taastootmise eesmärgil kasvatatavad kitsed + hirvlased (noorloomad)
Vähemtähtsate sealiikide nuumsead	Vähemtähtsate sigalaste liikide nuumsead
Vähemtähtsate sealiikide piima- ja võõrdepörsad	Vähemtähtsate sigalaste liikide pörsad
Vähemtähtsate sealiikide pörsad	Vähemtähtsate sigalaste liikide pörsad
Vähemtähtsate sealiikide pörsad	Vähemtähtsate sigalaste liikide pörsad
Vähemtähtsate sealiikide võõrdepörsad	Vähemtähtsate sigalaste liikide võõrdepörsad
Vähemtähtsate sealiikide võõrutatud isendid	Vähemtähtsate sigalaste liikide võõrdepörsad
Vähemtähtsate sigalaste nuumloomad	Vähemtähtsate sigalaste liikide nuumsead
Vähemtähtsate veiseliikide piimalehmad	Vähemtähtsate veiseliikide lehmad